

Bastuprojektet

Uppordning av arkeologiskt fyndmaterial

Else-Britt Filipsson

Göteborgs stadsmuseum 2021

**GÖTEBORGS
STADSMUSEUM**

Rapport över Bastuprojektet

Innehållsförteckning

Inledning	2
Bakgrund	2
Syfte.....	3
Genomförande	3
Lagar och riktlinjer.....	3
Metod	4
Tidsåtgång	5
Deaccession	5
Projektets gång.....	6
Större samlingar	6
Riksantikvarieämbetets inventering.....	6
PAP	6
Värö 179:3 Halland	7
Fyndmaterial plockat på fornlämningar av privatpersoner	8
Carl-Axel Högbergs dödsbo.	8
Överfört till annan ansvarig institution	9
Överförd till pedagogiska samlingar.....	9
Torslanda Österröd.....	9
Kattegatt.....	10
Konklusioner.....	10
Foton	11
Bilagor.....	20

Inledning

Under 2016 till 2021 genomfördes ett projekt som kom att kallas Bastuprojektet. Namnet fick projektet då det aktuella materialet vid projektets början stod i lokaler som en gång fungerat som bastu och duschutrymme. Arbetet med projektet har skett i perioder under drygt fem års tid.

Uppdraget har varit att hitta ett förhållningssätt till och en korrekt hantering av ett blandat arkeologiskt fyndmaterial som blivit stående samt att faktiskt ta hand om det. Under projektets gång har flera utmaningar tacklats. Framförallt var det viktigt att fastställa initialt, när och varför ett arkeologiskt material som redan finns i samlingarna kan betraktas som förvärvat till museet.

Bakgrund

I samband med ventilationsarbete 2015–2016 påträffades ett blandat arkeologiskt material som stått i ett hörn i det så kallade Fuktrummet under många år utan åtgärd. Det flyttades till den före detta bastun och duschutrymmet i samband med ett ventilationsarbete. Det rörde sig såväl om artefakter från arkeologiska utgrävningar som skänkta föremål från privatpersoner. Totalt var det cirka 54 fyndträbackar och några kartonger fyllda med fynd. En större del av fyndmaterialen har sannolikt stått sedan det flyttades i samband med att Polstjärnegatan 8 blev museets nya magasinlokaler efter Stadsmuseets bildande 1993. Visst material har ställts dit efterhand. Eftersom huvuddelen av materialet inkommit under 1960, -70 och -80-talet har det troligtvis förvarats ett antal år i Göteborgs Arkeologiska Museums lokaler på Norra Hamngatan 14 innan det flyttades. Medarbetare med bakgrund i Göteborgs Arkeologiska Museum har en bild av att så varit fallet. Materialet i ”bastun” var blandat men bestod till stor del av fynd mottagna under Göteborgs Arkeologiska Museums verksamhetstid. Det rörde sig såväl om artefakter från arkeologiska utgrävningar som lösfynd skänkta av privatpersoner. Det mesta av materialet var inte inskrivet vare sig i accessionskatalog eller på katalogkort. Föremålen var av flinta, kvarts och bergart men här fanns även metall, brända ben, keramik, tegel, rödgods, kvarts och arkivhandlingar, etcetera. Fyndmaterialet kommer i huvudsak från Bohuslän, Halland, Västergötland men här finns även enstaka artefakter från andra platser och andra länder.

Ett projekt skapades för att identifiera och ordna upp materialet samt tillgängliggöra det. En projektplan skapades för att dra upp riktlinjer kring projektet. Bilaga 1.

En fråga som snart infann sig var: Vad är avgörande för om fynden ska betraktas som förvärvade eller inte? Föremålen vidare hantering var avhängig om de är museets eller inte. Det var därför nödvändigt att skapa en policy i projektet för när fyndmaterial kan betraktas som förvärvat. Bilaga 2.

Projektet har pågått under en längre tid och förändringar som påverkat arbetet har uppstått under projektets gång.

Vad som tidigt stod klart var att fyndmaterialet som bedömdes vara förvärvat behövde bli uppordnat, tillgängligt och digitalt sökbart för forskare och allmänhet. Materialet upptog även utrymme som behövde frigöras.

En del av fynden har varit svåra att härleda då det saknats information kring dem. Eventuell information har förmodligen gått förlorad under åren. Bland materialet fanns även ett par backar med felmärkta föremål.

Syfte

Syftet med projektet har varit att identifiera och ordna upp fyndmaterialet i Bastun och därmed göra det tillgängligt.

Då projektplanen skrevs innan museilagen antagits var en del av syftet även att bestämma hur fynd som saknade all information skulle hanteras.

Detta innefattade även frågan om fyndmaterial kunde deaccideras genom att överlämnats till andra museer eller helt gallras från samlingarna.

Projektet avsikt blev efterhand även ett förbereda samlingarna inför flytt till nya magasin

Genomförande

Projektet genomfördes under åren 1916 till 2020 i huvudsak av rapportförfattaren. Arbetet med projektet har pågått parallellt med andra arbetsuppgifter och rört sig i mer och mindre intensiva faser. Vid fastställande av riktlinjer och andra avgörande moment rådgjordes med enhetschefen på samlingar samt med kollegor inom Stadsmuseet och på andra museer. Stadsmuseets arkeologer och konservatorer har varit värdefulla samtalspartners i arbetet. Projektet har även fått hjälp med att flytta och placera stora och tunga mängder flinta in i samlingarna.

Lagar och riktlinjer

Projektet startade innan den nya museilagen antagits men efter att den instiftades 2017 har den varit till hjälp med bland annat hur fynden ska betraktas ur ett ägoperspektiv. Även

kulturförvaltningens Samlingsförvaltningsplan som kom 2019 har varit ett stöd när det gäller övergripande grepp kring olika policys som berör projektet.

Policys kring deaccession har förändrats under projektarbetet och framförallt fastställandet av vad som ska betraktas som ett förvärvat föremål. I dag är det Riksantikvarieämbetets beslut om fyndfördelning som talar om vem som äger föremålen. Ägandet, liksom annan information kring bastufynden, var till en början i många fall otydligt. Här fanns fyndmaterial som blivit inlämnat av privatpersoner för registrering men som därefter skulle återlämnas. Vilket inte skett.

Andra förändringar som påverkat är att det vid projektets start var enhetschefen för samlingar som beslutade om förvärv och deaccession av föremål. Delegationsordningen reviderades en bit in i projektet och efter ny delegationsordning har sektorchef stått för beslut om förvärv och deaccession.

Det senaste året har allt arbete i samlingarna skett med tanke på en förmodad framtida magasinshytt, så även detta projekt. Det har också varit viktigt att kunna frigöra utrymme.

För att komma vidare i projektet med vad som skulle betraktas som förvärvat var fyndregistreringsblanketterna från GAM avgörande. Projektet fattade beslut om att i de fall där det fanns en ifylld fyndregistreringsblankett med nödvändig information skulle fyndmaterialet betraktas som förvärvat. Registreringsblanketter där ”gåva” var markerad räknas som en förvärvshandling om den redovisar den topografiska platsen fynden var insamlade på.

Det förekom även registreringsblanketter där ”inlämnad för registrering” var understruken. Detta innebär att fynden var ämnade att återlämnas till givaren efter genomförd registrering. Bilaga 3.

I de fall där fyndregistreringsblankett saknades fick annan information eftersökas och det som då framkom fick vara avgörande om materialet skulle betraktas som förvärvat eller inte.

Metod

Inför projektet utformades en handlingsplan. En översiktlig genomgång och tidsberäkning gjordes. Tidsberäkningen föll ganska snart när det stod klart att bedömningar måste göras från fall till fall om huruvida det var förvärvat eller inte.

Efter arbetet med att ta fram och fastställa riktlinjer kring vad som skulle betraktas som förvärvat kunde arbetet påbörjas. Varje del av material har analyserats, information har eftersökts i arkiv och katalog och emellanåt har tidigare kollegor fått bidra med information. Därefter har fynden sorterats, accederats, registrerats och ställts på plats. I de fall där materialet inte skulle införlivas i samlingarna har det i vissa fall överlåtit till andra museer. Det har krävts mycket reflektion kring eventuell deaccession av material. En del av materialet var uppenbart fyndmaterial från utgrävningar fast utan kontext och information. Efter ett tidskrävande sökande kunde det konstateras att materialet egentligen

inte skulle ha sparats men att ansvarig av någon anledning inte kasserat det i samband med rapportskrivning.

Material där ingen information fanns att tillgå, blev en utmaning. Det var dock ett arkeologiskt material som stod i museets lokaler som måste hanteras.

Tidsåtgång

Projektet fick emellanåt bromsa in i väntan på att policys och riktlinjer skulle arbetas fram för samlingsverksamheten. Arbetet har utförts till och från under flera år. Tid för framtagande av riktlinjer, omvärldsanalys, diskussioner samt arkivstudier har inte tagits med i tidsredovisningen. Inte heller intervjuer med tidigare GAM medarbetare är inräknade. Tiden redovisar enbart det handgripliga arbetet med fyndmaterialet samt kontroll i arkiv, accessionskatalog och katalogkort. Arbetet med accederingen tog mycket tid då det mesta inte var inskrivet. Bilaga 4.

Det var även en utmaning att förhålla sig till att materialet samlats in under en tid då andra lagar, regler och praxis gällde. Det som en gång varit självklart att samla in är det inte idag. Ett exempel är övrigt flinta som idag inte samlas in, inte heller okonserverade artefakter i järn. Likaså tog det tid att hantera fynd som tagits emot från platser utanför Göteborgs stadsmuseums upptagningsområde där tidigare material från platserna inte fanns representerade i samlingarna. Fyndinsamling som skett av privatpersoner på kända fornlämningar är inget vi i dag tar emot direkt till Göteborgs stadsmuseum då Riksantikvarieämbetet först ska utreda vem som ska bli fyndtilldelad och om eventuellt lagbrott begåtts.

Deaccession

I de fall då materialet saknade information och inte gick att identifiera måste ett ställningstagande ske om huruvida det kunde överföras till annan huvudman, om det fanns användning för det i pedagogiska sammanhang eller om det skulle gallras. Detta var något som under arbetets gång fick utredas från fall till fall. Här har museilagen varit till stor hjälp. I de fall material kunde identifieras men där det konstaterats att det inte hörde till Göteborgs stadsmuseums samlingar gick frågan till vederbörande museum. Detta arbete följde den nya policyn kring deaccidering och sektorchef tog beslut. Projektet startade när museilagen precis trätt i kraft och museet hade därför inte under projektets första år någon policy för vad som kunde ses som förvärvade föremål och vilka åtgärder och rutiner som krävdes vid en eventuell deaccession. Idag har Göteborgs stadsmuseum, riktlinjer för deaccession förankrade i ICOM och museilagen.

Projektets gång

Större samlingar

Allt material som bearbetats i projektet kommer inte att redovisas i rapporten annat än i den journal som är bifogad. Journalen fördes under projektets gång där samtligt material kommenterades. Bilaga 5.

Hantering av några av projektets mer omfattande samlingar samt fall där arbetet varit särskilt utmanande redovisas här nedan.

Riksantikvarieämbetets inventering

Redan tidigt i projektet identifierades ett stort flintmaterial från i huvudsak Bohuslän. Det visade sig komma från Riksantikvarieämbetets fornlämningsinventering av boplatser som utfördes 1970–1977. Här var ATA behjälpligt med information som kunde leda vidare i hanteringen av det omfattande fyndmaterialet. Projektet övervägde om materialet skulle överföras till Bohusläns Museum. Diskussioner fördes med samlingsansvariga i Bohusläns Museums. Det fanns nämligen inte många kopplingar mellan dessa fynd och Stadsmuseets samlingar. Arkivsökning gav emellanåt oväntade svar. Dåvarande museichef för Göteborgs Arkeologiska Museum, Lili Kaelas, ansökte 1983 om att få fyndtilldelning av materialet från de 727 västsvenska fyndlokaler som insamlats i samband med RAÄ:s inventering 1970–77. Hon ansåg att materialet från inventeringarna var viktigt då det samlats in på samma sätt som vid Göteborgsinventeringen 1916–23. Det framhölls även att det hade stor forskningspotential. I detta projekt har det konstaterats att det finns få koppling till materialet från 1916 års Göteborgsinventering. Önskan om att få fynden tilldelade 1983 för att det hade stor forskningspotential var i linje med hur arkeologerna resonerade kring fyndmaterial. Det var under GAMs era viktigt att samla fynd från större geografiska områden för att ha en geografisk bredd i samlingarna. Det ansågs viktigt att inte se gränser som skapats i modern tid som hinder att tolka förhistorien.

Fynden har dock stått osorterade från 1983 till 2019, dvs. över 25 år utan att de kompletterats de befintliga samlingarna eller tillgängliggjort för forskning. Bilaga 6.

GSMA:190016

PAP

Naturlig flinta, slagen flinta, avslag, kvarts och splinter återfanns i fyra träbackar märkta med PAP (Port a punsch = en viss typ av hålkort). Hålkorten var en del av den metod som

användes för att tolka materialet statistiskt och med hjälp av datateknik. Materialet skulle visa sig vara från fornlämningen Västra Frölunda 198 och från den arkeologiska undersökningen 1965. Steck i svart och röd tusch samt siffror skrivna i svart syns på en del av flintmaterialet. Både streck och siffror är förmodligen från mätningen och insamling av data. Systemet byggde på objektivitet och statistiska val och var en form av tidig "New archaeologi" där tekniken och statistiken skulle hjälpa att klassificera och tidsbestämma stora flintmaterial som saknade ledartefakter. Detta var vid denna tid en banbrytande metod för att tolka stora avslag och massmaterial.

Fyndmaterialet är ett stycke arkeologihistoria som ger en inblick i en dynamisk tid för stenåldersarkeologin. Den nya datatekniken med hålkort användes för att försöka tolka de stora flintmaterialen som framkom i och med de stora exploateringsutgrävningarna på 1960-talet. Projektet finns närmare presenterat i tre uppsatser i Norwegian Archaeology Review. Systemet var utarbetade av Carl-Axel Moberg och Carl Cullberg i samarbete med en dataexpert.

Fyndmaterialet från Västra Frölunda 198 är inte unikt. Det som var komplicerat var att här endast fanns en beteckning som inte gick att härleda. Eftersom det finns liknade material i samlingarna och då det aktuella materialet inte gick att identifiera övervägdes en deaccidering. En dialog med en tidigare medarbetare som bistod med information kring beteckningen löste dock identifieringen. Materialet kunde därmed betraktades som redan förvärvat och registrerades. Dock var det av okänd anledning inte placerad i samlingarna. Det rörde sig om enbart avslag, övrigt slagen flinta och kvarts vilket lades i en plastpåse på en pall som kommer att placeras in i samlingarna. Bilaga 7.

GAM:84199

Värö 179:3 Halland

I det undanställda materialet fanns ett omfattande flintmaterial från Värö 179:3 i Halland. Riksantikvarieämbetet gjorde en utgrävning 1977 på fornlämningen. I arkivhandlingar (258/85) framgår att Göteborgs Arkeologiska Museum genom Jan Eric Sjöberg 1985 önskade få materialet fyndfördelat. Som skäl angavs forskningspotential. Även här fick ATA bidra med underlag då det saknades fyndlistor. Förutom 40 artefakter bestod fyndmaterialet av 61 kilo avslag och övrigt slagen flinta. I projektet diskuterades om det var viktigt att vi hade detta halländska material i samlingarna. Det fastslogs att projektet inte kunde ta ett principbeslut om hur vi ska hantera material som tidigare kollegor specifikt har begärt av Riksantikvarieämbetet. Bilaga 8.

GSMA:180019

Fyndmaterial plockat på fornlämningar av privatpersoner

Åtskilliga backar med fyndmaterial som tagits emot under Göteborgs Arkeologiska Museums tid är från privatpersoner som har samlat fynd från lagskyddade fornlämningar och på platser som inte tidigare varit registrerade som fornlämningar.

Företeelsen att ta emot fynd som plockats på fornlämningar har förekommit ända sedan Göteborgs Museum startade 1861. George Sarauw hade i början av 1900-talet ett allvarligt samtal med amatörarkeologen John Bunyan Johansson om att det var olagligt att plocka och gräva fram fynd från fornlämningar. Dock lät Sarauw Bunyan fortsätta då nya fornlämningar påträffades vid hans insamlingsresor som Sarauw kunde få information om. Bunyan gjorde en form av inventering som har varit till stor nytta ända fram till idag.

Arkeologer som arbetat från 1960-talet och framåt har haft samma syn på inlämnat material att det har varit bättre att ta emot materialet än att gå miste om det.

En stor del av fyndmaterialet från framför allt en privatperson är plockat på Orust i Bohuslän. Göteborgs stadsmuseum har sedan 1968 haft en geografisk avgränsning till Göteborgs stad/kommun gällande fyndmotagande, med få undantag.

Fyndmaterial som plockats från lagskyddade fornlämningar tar Göteborgs stadsmuseum idag inte emot innan de fyndfördelats till museet. Det kan betraktas som ett lagbrott att plocka fynd från en fornlämning. Under 1970- och 1980-talet hade museet av allt att döma en annan syn i denna fråga. I detta projekt har fyndmaterial där fynden registrerats på ”Blankett för fyndregistrering” ansetts som redan förvärvade.

De flesta av dessa privatsamlare fynd har lämnats in som gåva. Dock finns det en fyndsregistrerings blankett från 1987 där ”inlämnad för registrering” är understruken men fynden har inte återlämnade. De skickades tillbaka i samband med bastuprojektet till privatpersonen 2021-01-20 (Dnr 82/21).

Carl-Axel Högbergs dödsbo.

Carl-Axel Högberg en samlare som dokumenterade och samlad in material omkring 1931–1934 i Göteborgs trakten.

Fynden är från en rad kända stenålderslokaler i Göteborgsområdet. Till fynden finns en förteckning över de kända platserna, benämning av fynden och datum för insamlingen. Materialet är funnet i samband med bouppteckningen efter C A Högberg 1988 och skänkt av hans änka. Fyndmaterialet är omsorterat efter sorterings-schemat. Det innebär att Högbergs definition av artefakterna i förteckningen inte alltid stämmer överens med

bedömningen av dem 2019. Idag skulle materialet hänvisats till Riksantikvarieämbetet.
Bilaga 9.
GSMA:190011

Överfört till annan ansvarig institution

Göteborgs stadsmuseum har överfört redskap i flinta, föremål i bergart, kvarts, bränd lera, flintavslag samt övrigt slagen flinta från Tegneby 255, Boxvik, Tegneby 11, Lunden 1:48, Tegneby 303, Lunden I, Tegneby 312, Lunden III, Tegneby 302, Lunden IV, Tegneby 376, och Rålanda till Bohusläns museum. Sammanlagt rör det sig om cirka fyra fyndbackar med föremål.

Fyndmaterialet är plockat av en privatperson Loui Schmitt och överlämnat till Göteborgs Arkeologiska Museum i mitten på 1980-talet. Fynden kan betraktas som förvärvade då de registrerats på en fyndregistreringsblankett. De har emellertid inte noterats i accessionskatalogen eller på katalogkort. Göteborgs Arkeologiska Museum har heller inte anmält dem till Riksantikvarieämbetet. Privatpersonen har även lämnat fynd från de aktuella platserna i Tegneby socken till Bohusläns museum. Då Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister uppger att Bohusläns Museum har fyndmaterial från de aktuella platserna och då fornlämningarna geografiskt ligger i Bohuslän bör de överföras dit. Det plockade fyndmaterialet blir då sammanhållet. Dnr:975/20

Överförd till pedagogiska samlingar

I något fall har fynd överförts till de pedagogiska samlingarna på Stadsmuseet då de redan tidigare tappat sin kontext. I en papperskartong ursprungligen för A4 papper återfanns tre fyndaskar med fyndmaterial bestående av 2 spån, 1 kärna, och 2 avslag. På en lapp stod ”funnet i trädgården på Näset”. Där fanns ytterligare en lapp där det stod ”Båda askarna i sammanblandad back”. Det går därmed inte att med säkerhet att bedöma fyndens fyndkontext.

Deacciderat

Torslanda Österröd

Ett material bestående av oslagen flinta, slagen flinta, flintavslag, bergart, kvarts, splitter samt en påse jord fanns i ett tiotal fyndbackar. Sammantaget fanns här 341 askar med flera föremål i varje ask. Efter en tidskrävande efterforskning kunde det till slut fastställas att

massmaterialet kom från den arkeologiska utgrävningen av fornlämningen Torslanda 198A som utfördes 1981.

Förklaringen till att detta material var separerat från det övriga verkar vara att två studenter haft som uppgift att skriva ett kapitel i den arkeologiska rapporten i syfte att spåra eventuell specialisering i redskapstillverkningen.

Materialet tolkas som ett massmaterial som var tänkt att kasseras efter sortering. Detta eftersom fyndmaterialet inte var redovisat eller registrerat vare sig i katalogkorten eller i accessionskatalog. Övriga fynd från grävningen är uppordnade och införda i samlingarna sedan många år. Materialet kan därmed kan tolkas som bortvalt. Därtill är materialet inte iordninggjort för magasinering. På katalogkortet står "Övrig flinta är kasserad" Av oklar anledning har materialet inte kasserats i samband med rapportarbetet.

Torslanda 198A Fyndrapport 1982 Deaccideeringsbeslut Dnr 0048/20 beslut av sektorschef. Bilaga 10.

GAM:49525

Kattegatt

Johan Alin följde med på en undersökningsexpedition med båt i Kattegatt 1933. Botten trålades efter artefakter. Fyndmaterialet donerades till museet. Eftersom detta material har insamlats på 1930-talet av Johan Alin och där historieskrivningen kring vem och hur dessa föremål samlades in är av vikt snarare än vad som samlades in har fynden som fiskades upp sparats. Insamling av fynd styrs idag främst för att beforskas. Vid ett insamlande idag hade den bit skiffer, bergart, samt en kvartsit kasserats i samband med sorteringen. Då detta material kan ses som ett historiskt pedagogiskt material snarare än ett vetenskapligt (även ifall materialet kan beforskas utifrån framförallt den topografiska plats som det samlades in ifrån) samlas det in i sin helhet. Bilaga 11.

GSMA:200005

Konklusioner

I arbetet med de olika fyndmaterialen har det blivit tydligt att det tidigare har varit viktigt att samla in fyndmaterial från stora geografiska områden. Korrespondens i arkiven redovisar ansökan till Riksantikvarieämbetet om fyndmaterial där det betonas att det är viktigt att det fyndfördelas till museet för att få en bred samling. Det var Göteborgs Arkeologiska Museums strävan att se arkeologin och fornlämningar ur ett globalt perspektiv. Det är dock egendomlig att materialet som ansågs viktigt för samlingarna sedan stått i över 35 år utan att det tagets om hand och införlivats i samlingarna. Insamling av fyndmaterial plockade av privatpersoner har också skett kontinuerligt under framför allt slutet av 1980-talet

Under projektets gång har frågan varför materialet inte tidigare sorterats upp frekvent ställts? I arbetet i Bastun hade det varit intressant att förstå bakgrunden varför dessa fyndmaterial inte accederats och gjorts sökbara. Arbeta har dock framskridit utan den vetenskapen.

Förmodligen har organisationsförändringen från Göteborgs arkeologiska museum till Göteborgs stadsmuseum spelat in. Även flytten av samlingarna och att det under ett antal år inte fanns en ansvarig för dessa samlingar samt att de stod undangömda har förmodligen också bidragit till att det inte blev uppordnat.

Det viktiga att ta med sig ur projektet är att anhopningar av fyndmaterial som blir stående i årtionden inte är idealiskt vare sig ur tillgänglighetssynpunkt eller de många arbetstimmar som krävs för att få i ordning stora röriga material. Det är tid som måste tas från ett annat arbete.

En självklarhet som med tydlighet framkommit i arbetet med projektet är att ju längre ett material blivit stående desto svårare blir det att hantera. Flera av fyndmaterialen hade förmodligen blivit stående för att de var komplicerade från början. Det kan sägas att det inte blir lättare med tiden. Dessutom hade artefakterna blivit intaget i museet under en tid när hanteringen av materialet och synen på vilka material som kunde förvärvas skiljer sig en del från idag. Vilket lade ytterligare en dimension till uppordningen.

Vad Bastuprojektet har gett en insikt i är att det måste finnas en plan för hur material ska tas om hand och tillgängliggöras innan det förvärvas.

Foton

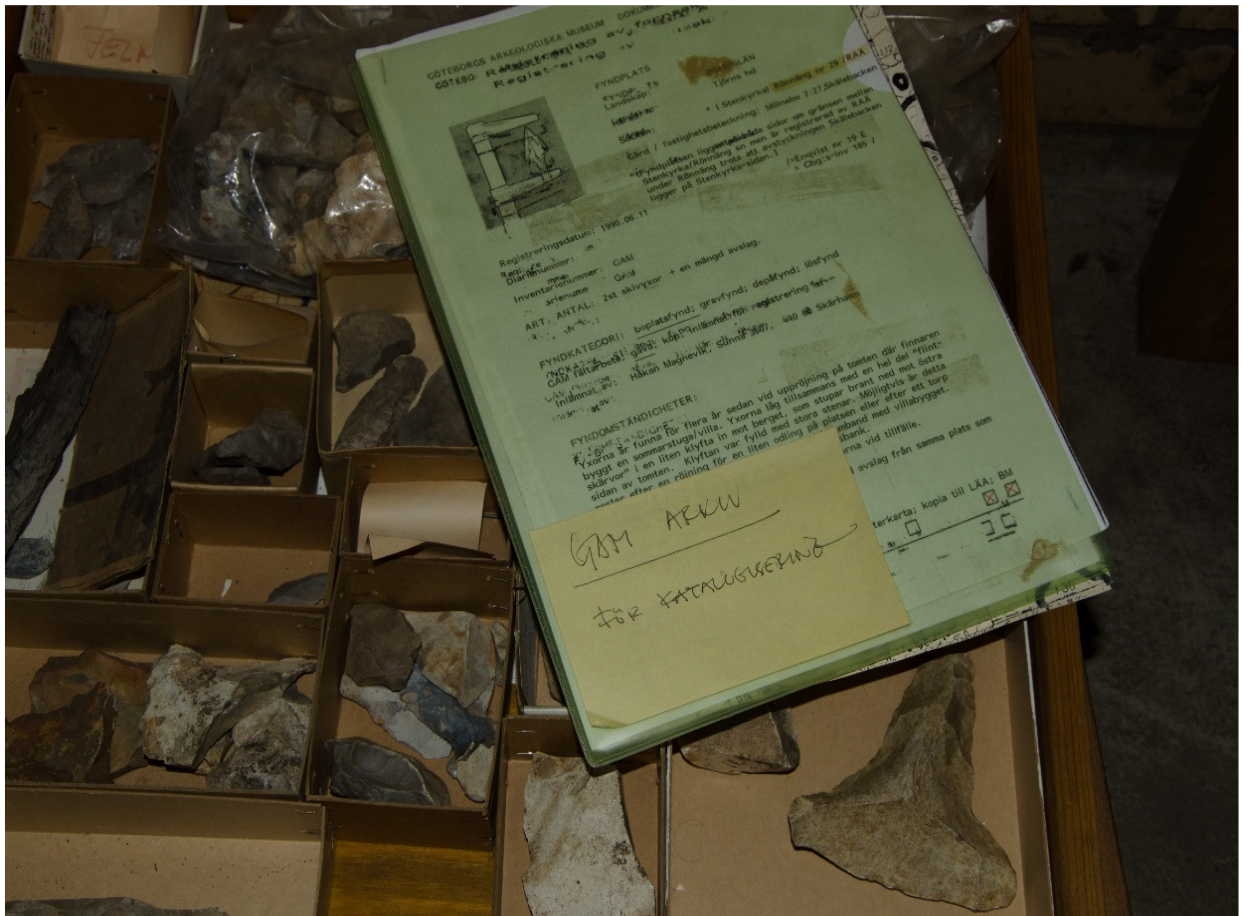
Initialt stod fyndbackarna i skåp, på vagnar och på golvet i bastun.

Rullvagn med fynd från Styrösö.

Fyndbackar som inte fick plats i skåp eller på vagnar stod på golvet.

Fyndregistreringsblankett för ett fyndmaterial. Ett par skivvaxor syns i högra hörnet.

Fyndmaterial från RAÄs inventering som GAM begärde att få.

Deacciderat material från Torslanda

En fyndback med massmaterial.

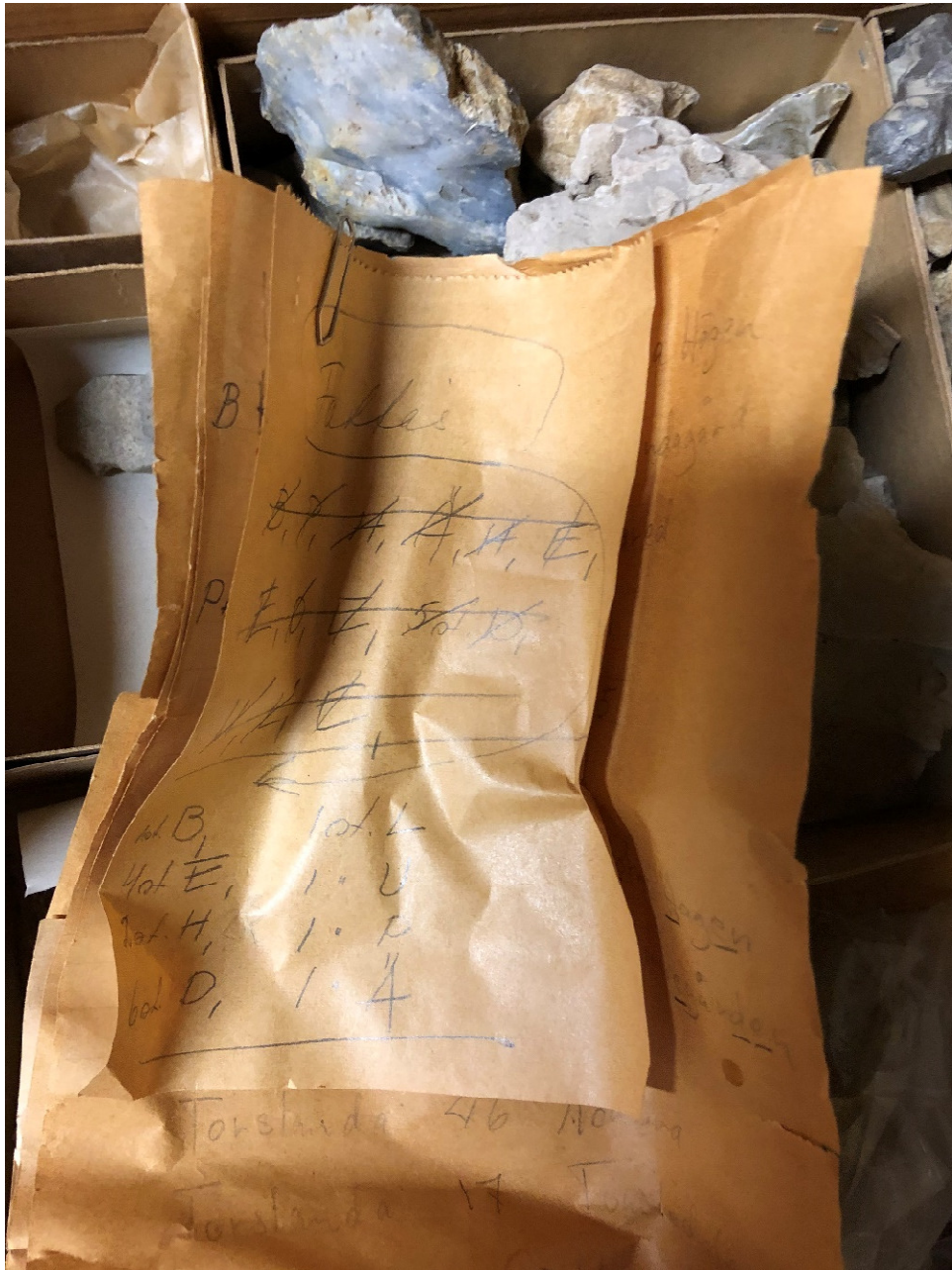
Etiketter från flytten 1996.

GAM:47499 Yxa som enligt lapp var "Uttagen för konservering" 1987.

Lokalen, bastu samt duschutrymme.

Sköra papperspåsar med fynd.

Bilagor

HANDLINGSPLAN Bastuprojektet

Upprättad av Else-Britt Filipsson, Åsa Engström

Beslutad av

Innehållsförteckning

UPPDRAG	3
SYFTE	5
MÅL	6
EFFEKTER	7
RESURSER	8
TID OCH FLÖDESSCHEMA	9
RISKANALYS	10
SAMARBETSPARTNERS	12
ANALYS OCH UTVÄRDERING	13

Uppdrag

Bakgrund

Göteborgs stadsmuseums strävar efter att allt material som finns i samlingarna ska vara registrerade och digitalt sökbara. Material från arkeologiska undersökningar som sorteras in i magasinet ska registreras i den digitala databasen Carlotta.

I samband med ventilationsarbete 2015- 2016 flyttades cirka 54 träbackar med diverse arkeologisk fynd från ”fuktrummet” till ”bastun”. Detta fyndmaterial har stått i fuktrummet sedan det flyttades dit i samband med stadsmuseets bildande och Polstjärnegatan 8 blev museets nya magasinslokaler. Det kan misstänkas att det stått ett antal år i GAMs lokaler på Norra hamngatan 14 då det rör sig om fyndmaterial från 1960, 1970 och 1980-tal. Det finns även några tegelstenar från kvarteret Borgaren som grävts på 2000-talet.

Det rör sig både om artefakter från arkeologiska utgrävningar såväl som skänkta föremål från privatpersoner. Några fyndbackar är från fornminnesinventeringen på 1980-talet. Materialet består nästan uteslutande av flinta och sten men det finns även metall, brända ben, keramik etc. Fyndmaterialet är från Bohuslän, Halland, Västergötland. En del av materialet är svårt att härleda då det endast finns några siffror noterade på etiketter. Information kring dessa har förmodligen gått förlorat.

I dag är detta material inte känt för någon utanför Göteborgs stadsmuseum.

Åsa Engström och Else-Britt Filipsson har gått igenom och försökt identifiera materialet i backarna översiktligt så att det ska gå att göra en uppskattning av hur mycket tid som går åt att ordna upp.

Inv nr	landskap	härad	socken	plats/gård	RAÄnr , fn nr eller annat nr	år	antal	Dnr	kommentar
	Vg		Styrsö			1987	4		Institutionen g
				Kungälv stadsgrav	fornlämn 4?		2	2370/69, 2560/69	
							1		blandade omä
	Bh		Morlanda			186	1	4518/78 ?	
	Bh	Orust				1987	7		Lou Schmit
	Ha		Värö		179:03:00		7		
							1		Stinas fynd
	Vg		Tuve	Glöstorp		1965	1		
							1		Högbergiska sa
	Ha		Lindome, Tölö		47499, 49309		1		Alins pollenpr
	Bo		Svarteborg	Sandvik		282	tredjedels		
				Valtersberg			tredjedels		En påse
	Vg		Askim		16 48860		tredjedels		(nr 12, 13 & 14
	Bo		Orust				½		1986
		Inlands?	Ytterby?				½		ytplock (15 & 1
				Okänt material	märkt m 103/200 o liknande		9		ca 9 backar
	Vg			kv. Borgaren		2000?	1		tegelstenar
	Vg		Torslanda	Österröd			2		
	Bo	Tjörn	Stenkyrka			1974	1		RAÄ inventeri
	Bo	Tjörn	Vallda			1974	2		RAÄ inventeri
					49647, 49728,49718,49725,49729		1		massmaterial
	Bo	Tjörn	Klövedal		nr 106, 73, 118 etc...	1975	½		RAÄ inventeri
				Janneberg			4		
	Vg		Trollhättan				1		
	Bo		Ösdmål, Resteröd, Tegneby m fl					45/18	RAÄ?
							1		Stina a-kurs
							1		Blandat märkt
							1		Blandat Eva Jö
	Vg		Askim		Askim 7		1		

Syfte

Syftet med projektet är att identifiera och ordna upp fyndmaterialet som står i bastun. En viktig del i projektet är även att bedöma om material som inte går att identifiera kan gallras.

För enhetschefen innebär projektet att bedöma om det är realistiskt att sortera allt material och väga in vilka andra arbetsuppgifter som då får anstå.

Mål

Målet med projektet är att registrera och ordna upp det material som går att identifiera och gallra det som inte går att identifiera mot arkivhandlingar. Det kan även innebära att material överlämnas till andra museer.

Fyndmaterialet blir sökbart och därmed forskningsbart och eventuellt överlämnat till den institution det hör hemma. Materialet som inte går att identifiera belamrar inte magasinet. Bastuutrymmet blir tillgängligt för annat.

Effekter

Det blir frigjorda ytor i magasinet. Materialet blir digitalt sökbart och därmed tillgängligt. Inför en eventuell magasinsflytt underlättar det att material är iordning.

Resurser

Stöd i projektet/projektplan: Else-Britt Filipsson, Åsa Engström

Tid och flödesschema

För att ordna upp detta material krävs:

- Bedöma om det finns kontextuell information eller om det ska gallras
- Arkivsök
- Informationsinhämtning från kollegor
- Sortering av fynden
- Databasregistrera för katalogkort och etiketter
- Registrera i Carlotta
- Fotografera utvalda föremål
- Packa avslag i påsar och bära ned till magasinet
- Gallra övrig flinta
- Packa artefakter i askar
- Packa askar i backar och bära ned till magasinet

Tidsåtgång för 54 backar för en erfaren sorterare är uppskattningsvis cirka 3 månader. ***Dock innebär projektet att bedöma om det är realistiskt att sortera allt material och väga in vilka andra arbetsuppgifter som då får anstå.***

Risicanalys

Om materialet inte tas om han kommer det inte vara sökbart och därmed inte tillgängligt för forskning. Museet kan få ett förtroendetapp då materialet inte är tillgängligt och att arkeologiska föremål förblivit oregistrerade i några fall i över 50 år. Risken är att de även i framtiden förblir oregistrerade. Föremålen upptar dessutom två rum vilka kan behövas till annat.

Förslag till beslut**Tidplan****Risikanalys**

Risk	Vilka berörs	Kommentar/åtgärd	Ansvarig

Samarbetspartners

Analys och utvärdering

2017

Riktlinjer för att hantera ett arkeologiskt fynd som redan finns i museets förvar men som inte accederats

Bakgrund

I samband med ventilationsarbete 2015–2016 framkom ett arkeologiskt material som stått sedan många år utan åtgärd. Det rör sig både om artefakter från arkeologiska utgrävningar såväl som skänkta föremål från privatpersoner. Ett projekt skapades för att identifiera och ordna upp materialet. Ett påtagligt problem med materialet var att det inte fanns information kring dem. Det mesta av materialet var inte inskrivet vare sig liggaren eller på katalogkort. En fråga som blev väsentlig initialt var: Vad ska vara avgörande för om materialet ska betraktas som förvärvat eller inte. Föremålen vidare hantering är avhängigt om de betraktas som förvärvade eller inte.

Regler kring arkeologiskt material

Arkeologiskt material regleras generellt enligt Kulturmiljölagen. Det är Riksantikvarieämbetet som fattar beslut om fyndfördelningen. I samband med att RAÄ tagit beslut om fyndfördelningen är föremålen juridiskt Göteborgs stadsmuseum enligt Museilagen. Riksantikvarieämbetet kan dock återta fynden om de inte vårdas på ett tillfredställande sätt.

I samband med att grävaktören lämnar över fynden till museet ska de först godkännas av konservator och föremålsintendent /antikvarie så att de är sorterade, paketerade, konserverade och registrerade korrekt. Därefter mottas fynden. Det ska då omgående registreras i museets databas.

När privatperson hittat lösfynd i kommunen är det sedan 2018 regel på att de ska lämnas till Länsstyrelsen som kontaktar RAÄ för beslut. Vilket betyder att museet inte ska förvärva arkeologiskt material som inte handlagts av RAÄ. Detta är och har inte praktiserats tidigare då privatpersoner har lämnat in föremål direkt till museerna. Målet är att följa de rutiner Länsstyrelsen har så att det i framtiden inte kommer att finnas fyndmaterial där det är osäkert om det är förvärvat eller inte.

Syfte

Syftet med riktlinjer är att reda ut om fyndmaterial som lämnats in till Göteborgs arkeologiska museum för många år sedan ska betraktas som förvärvade eller inte.

När är ett föremål förvärvat?

Kulturhistoriska föremål är förvärvade när Sektorchefen skrivit under förvärvsbeslutet. Arkeologiskt fyndmaterial är förvärvat när Riksantikvarieämbetet fattat beslut om fyndfördelning efter förfrågan till och accepterande av fyndmottagande museum. Förvärv är att överta äganderätten till ett föremål.

Det aktuella materialet

Detta dokument med riktlinjer avser de flertal fyndmaterial som under många år blivit stående. Fyndmaterialen har ytplockats av privatpersoner såväl som arkeologer från Göteborgs Arkeologiska Museum. Det har framkommit vid regelrätta arkeologiska utgrävningar men även hittats vid Riksantikvarieämbetet inventeringar. Dessa material finns redan i museets lokaler men är inte sorterade, registrerade och dokumentation kring dem saknas eller är ofullständigt. Fyndmaterialet har inte fått inventarienummer men i enstaka fall diarienummer. De har ingen dokumentation i arkivet och är heller inte inskrivna i accessionskatalogen eller på katalogkort. Emellertid finns de i flera fall en handskriven blankett en så kallad ”Blankett för registrering av fornsaker” som i bästa fall talar om vem som skänkt artefakterna, vem som taget emot dem, vid vilken tid och var de är plockade. Emellanåt framgår endast var det är plockat och vilket år. I något fall finns en anteckning på en papperspåse med en karta till.

De riktlinjer som finns för förvärv av arkeologiska fynd fungerar inte på detta material för att det redan har tagits emot och i de flesta fall stått i museets lokaler i minst 30 år.

Metod

Flera frågor bör ställas till materialet för att kunna få en bild av om materialet är att betrakta som förvärvat eller inte.

Finns det inventarienummer?

Finns det katalogkort?

Finns det diarienummer?

Finns det arkivhandlingar?

Finns det annan dokumentation? Tex gällande fyndplats

Finns det en fyndinlämningsblankett?

Finns det någon förvärvshandling/ accederingshandling?

Finns det information om föremålen hos andra institutioner?

Finns det någon i verksamheten som känner till omständigheter kring föremålen?

Har föremålet/föremålen stått i museets lokaler mer än 5 år?

Förvärv ur samlingarna, vad har vi för riktlinjer?

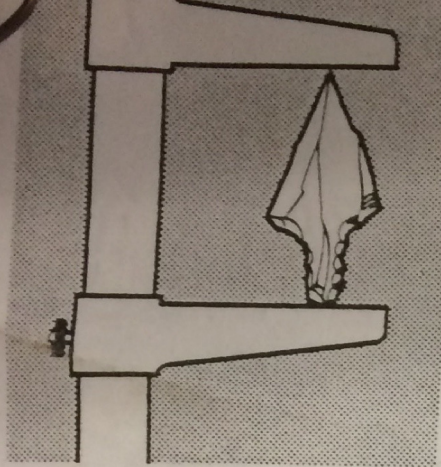
Det finns inga riktlinjer just nu men ska finnas med i kommande samlingsförvaltningsplanen för Sektor museer.

Bastuprojektet

I de fall det finns en blankett för registrering av fornsaker kan fynden betraktas som förvärvade.

Tillägg 2019 från Förvaltningsplanen.

”Förvärv är att överta äganderätten till objekt, i synnerhet, men inte alltid, för de objekt som ska införlivas i den accederade samlingen genom accession. Accession är det formella åtagandet för sektor museer, att förvalta objekt på lång sikt. Detta sker när äganderätten för ett objekt övertas av museerna genom gåva, fyndöverföringsbeslut, inköp eller aktivt och strategiskt insamlande.”

FYNDPLATS:

Landskap BOHUSLÄN
Härad Inlands södra
Socken Ytterby
Gård/fastighetsbeteckning Kastellegården
Källebergets västra sida

BOP.L. (A)

Diarienummer:

Registreringsdatum: 1987.05.05

Inventarienummer: GAM

ART, ANTAL: Flinta och kvarts; avslag delvis med retusch samt ett flat-
hugget redskap (fragm). Keramikskärvor.

FYNDKATEGORI: boplatsfynd, gravfynd, depåfynd, lösfynd

GAM fältarbete, gåva, köp, inlämnat för registrering

Inlämnat av: Louis Schmitt, Vommedalsvägen 2, 430 50 Källered. Tel 95 17 7

FYNDOMSTÄNDIGHETER: Materialet plockat i sluttningen ned mot åkrarna
väster om Källeberget (se bif kartutdrag).

OBS! På kartan har markerats platsen för vad
Schmitt anser är rester av en hittills ej regi-
strerad hällkista.

Inv nr	antal timmar	RAÄ	beskrivning
GSMA:180011	24	Styrsö 142, 21	Seminariegravningen Styrsö 142, 21 Vikingakyrkogården .I en accesstabell, etiketteras. Övrig fiinta, tegel samt sten gallrades ut. Okonserverat järnföremål gallrades enligt enhetschefens beslut.
Stinas fynd	1		Två backar som det stod ”Stinas fynd” på med olika pedagogiska föremål ställdes ned med övrigt a-kursmaterial. Materialet ska gås igenom för att se om det finns märkta fynd bland det övriga
GSMA:180019	30	Värö 179:3	Mat. är framgrävt 1985. Letade fram arkivhandlingar (258/85) J-E S Önskade få materialet fyndfördelat till GAM. Handskriven svårläst fyndlista fanns i arkivet. fyndlistan ATA. Mejlat ATA 2018-07-13. Fått fyndlista från ATA.
GSMA:190016	40	Inventeringsfynd	Allt packades under samma inv nr men fynden från de olika fornlämningarna lades i plastpåsar under respektive socken. Allt packades och etiketterades som om allt var avslag trots att det även fanns enstaka redskap
			Det fanns en rapport men utan inventarienummer. De katalogkort som låg i den fysiska rapporten var efter GHMs standard. JL besiktigade metallen, 4 föremål gallras för att de var allt för korroderade samt lerklinig och kol.
GSMA:180029	8	Tuve 24	
GAM:17513:5,9,12,13,15,17,1	6	Ekehögen	Ekehögen keramik packmaterialetet runt kärlen bestod bland annat av en tidning daterad 19891120
GAM:49525	12	Torslanda 198A	Framförallt eftersökningen om varför materialet inte tagetsomhand och varför det insamlats samt beslut tog mest tid i detta ärende.
SHM:3502	3	Örsås	Universitetets material ska köras dit.
GAM:49560:1-42	4	Askim 7	Från gravfältet
GAM:84424:673	4	VF 185	Hundben
	1	Historiskt fyndmaterial	Johan T tog hand om det
	1	Säve 383	Ragnhildsholmen material från. Johna T tog hand om
GAM:49578	4	Björlanda 321	Grävd 1984 finns rapport men fynden är inte inskrivna i accessionskatalog eller katalogkort.
GAM:49606	2		All dokumentation saknas.
GSMA:190001	5	Kungälv 4	Titta i arkivet OIH, Hittat fragmentarisk rapport och registrerat fynden. Uddevalla museum har grävt. 1968 GAM har begärt fyndmaterialet då de grävde fornlämningen intill 1962?
GSMA:190002	8		Hittat rapport Uddevalla museum har grävt. Fyndtabell undermålig men blandat material även kvarts.1968. GAM har begärt fyndmaterialet då de grävde fornlämningen intill 1962?
GSMA:190010	3	Torslanda 138	VA
GSMA:1900019:1-14	4		Lou Scmitt Materialet är ytplockat i plöjd åker 1988-01-16--1988-01-17
GSMA:190020:1-54	8	Amsås	Lou Scmitt plockade materialet vid Amsås, Lunden II även kallad boplats A
GSMA:200012:1-39	4	Tegneby 205	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200021	3	Kastellegården	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200022	3	Ytterby 195	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200023	3	Ytterby 139	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200024	3	Kastellegården	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200025	4	Kastellegården	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200026	4	Tegneby 205	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200027	4	Tegneby 236	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200021	4	Kastellegården	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200022	4	Kastellegården Källeberget	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200023	4	Kastellegården	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200024	4	Kastellegården	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200048	1	Skepplanda	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200053	4	Tegneby 419	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200050	8	Tegneby 459	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200051	5	Morlanda 43	Lou Scmitt plockade material
GSMA:200025	4	Kastellegården	Lou Scmitt plockade material
GSMA:190011	10	Högberg samling	När Göteborgs Arkeologiska Museum tog emot detta material 1988 var synen på denna företeelse annorlunda
GSMA:190013	2	Göteborg 15	Skolpojke lämnade fynd till Gam 1987
GSMA:200028	2	Rönnäng 29	Privatperson inlämnat
GAM:48392	1		Påsen med kvarts märkt med GAM:48392 skulle visas sig vara = GAM:48963 Påse som enligt lapp varit uttagen sedan 1979-11-14.
GAM:84259:11	1		Påsen med kvarts och diverse grus
	3	Södra Gubberogatan	Kontaktade Göteborgs Naturhistoriska Museum. De visade sig ha renhornet från platsen där pollenproverna är förmodligen insamlade ifrån.Ska GSM samla in pollenproverna?
GAM:84199	10	Västra Frölunda 198	PAP material som stått sedan 1965. Lades i plastpåsar och på pall. Tanken var att deaccidera men det framkamm att materialet fanns med i katalogkortet om än vagt.
Tegneby	10	Tegneby	Tegneby 255, Boxvik, Tegneby 11, Lunden 1:48, Tegneby 303, Lunden I, Tegneby 312, Lunden III, Tegneby 302, Lunden IV, Tegneby 376, Rålanda. cirka 4 backar med föremål.
GAM:18338:77	2	Halland	keramikskärvor i kartoner med texten Hallands Länsmuseum. Ldae tillbaka dem i magasin
GAM:18338:99	2	Halland	

GAM:49046:2

2 Halland

Till Bohuslän

4 Tegneby

Tegneby till Bohuslän, kontakt, deaccitionsbeslut, kvitton, packning. Transport med MTAB

Till Gu

2 Örsås

Åka och överlämna

285 totalt

Journal vid projektarbetet 2016–2021

All data som finns kring de accederade artefakterna finns inskrivna i Göteborgs stadsmuseums databas Carlotta. Vissa handlingar har diarieförts i Kulturförvaltningens diarium.

Styrsö

Fyndmaterial från seminariegrävningen Styrsö 142, 21 Vikingakyrkogården var hjälpligt sorterat. Det behövdes dock skrivas in i en accesstabell för att få etiketter till askarna. Övrig flinta, tegel samt sten gallrades ut. Även de järnföremål som inte konserverats gallrades enligt enhetschefens beslut 2018-05-30 se dokument i pdf
GSMA:180011

Stinas fynd

Två backar som det stod ”Stinas fynd” på med olika pedagogiska föremål ställdes ned med övrigt a-kursmaterial. Materialet ska gås igenom för att se om det finns märkta fynd bland det övriga.

Värö 179:3 Halland

Materialet är framgrävt 1985. Letade fram arkivhandlingar (258/85) där J-E S önskade få materialet fyndfördelat till GAM. En handskriven svårläst fyndlista fanns i arkivet. Sökte rapporten som saknade fyndlistan, men den fanns på ATA. Mejlat ATA 2018-07-13. Registrerade och packade avslagen i platspåsar. **61 kg** avslag och övrigt slagen flinta. Inskrivet i databasen som eventuellt gallringsbart.
GSMA:180019

RAÄ inventeringen

Riksantikvarieämbetet gjorde en fornlämningsinventering av boplatser i Bohuslän, Halland och Västergötland mellan åren 1970–1977. I samband med inventeringen tillvaratogs ytplockat boplatsmaterial i form av slagen flinta men även några redskap i form av spån, skrapor och några enstaka yxor.

Fornminnesinventering för Ekonomisk karta över Sverige, påbörjades 1938 efter ett riksdagsbeslut och pågick till 1977. I samband med utgivandet av den ekonomiska kartan, som enligt ett riksdagsbeslut skulle redovisa fornlämningar så fullständigt som möjligt fick Riksantikvarieämbete i uppdrag att genomföra inventeringar i hela landet

De aktuella föremålen härrör från Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering 1970–1977 för den ekonomiska kartan. Inventeringen fokuserade på fornlämningar utan synliga anläggningar eller säkert begränsningsbar utsträckning ovan mark. Först under 1970-talet gavs kartografiska möjligheter att redovisa fornlämningar utan synlig begränsning på den

ekonomiska kartan. I första hand gällde det stenåldersboplatser. Vid tidigare fornminnesinventeringar koncentrerades arbetet framförallt på förhistoriska anläggningar och särskilt gravar. I samband med inventeringen tillvaratogs boplatSMaterial av i första hand slagen flinta i form av tillverkningsavfall. Eftersom fyndmaterialet var det enda synliga bevis på fornlämningslokalen insamlades fynd genom ytplockning.

Museichef Lili Kaelas anhöll 1983-06-10 om att få fyndtilldelning av materialet från 727 fyndlokaler i Bohuslän insamlade i samband med RAÄs inventering 1970-77. Motiveringen för anhållan var att materialet samlats in på samma sätt som 1916-23 i och med Göteborgsinventeringen och att det materialet redan ingår i samlingarna (vilket inte verkar stämma). Vidare menade hon att: ”Det materialet som kommer från nyupptäckta platser kompletteras på ett värdefullt sätt det rikhaltiga boplatSMaterialet från Västsverige som GAM förfogar över.” Ur forskningssynpunkt sågs det som mycket värdefullt att det var en institution som hade översikt över ett områdes förhistoria.

Eftersom fyndmaterialet var det enda synliga bevis på fornlämningslokalen insamlades fynd genom ytplockning. Större delen av det fyndmaterialet som samlades in består till övervägande del av avslag. Det förekommer dock kärnor, skrapor, spån, yxor och andra redskap som inte sorterats ut ifrån massmaterialet.

Detta fyndmaterial har fyndtilldelats museet alltså går det inte att gallra utan att dokumentera.

Det är viktigt att tänka på museets trovärdighet i hanteringen av föremål. Det är inte trovärdigt att ha haft ett begärt fyndmaterial osökbart i över 40 år på museet och sedan gallra.

Vilka åtgärder kan/ska tas?

1. Ska materialet gallras? GSM ska tillförsäkra att all gallring sker på ett sätt som inte kan leda till att allmänhetens förtroende för myndigheten äventyras. Fördelar: Det är en lösning som inte kräver magasinsutrymme. Nackdelar: En solid förklaring till varför Lili Kaelas begäran inte längre är aktuell. Vilka förutsättningar har förändrats, vilka faktorer har reviderats? Allt som gallras ska dokumenteras innan gallring, tidsåtgången
2. Ska materialet registreras in som unika poster per fornlämningsnummer dvs drygt 446 poster? Fördelar: allt blir sökbart och tillgängligt för forskning. Även de yxor och skrapor kommer att registreras in och fotas. Nackdelar: tidsåtgången
3. Ska materialet läggas under ett inv nr och registreras in som en post i databasen men sökbart då fornlämningsnumren kommer att finnas med i posten. Fördelar: Det går snabbt och är någorlunda sökbart. Det blir en ingång för forskare i materialet Nackdelar: Artefakterna blir inte sökbara.

Möte med Charlotta 2019-01-29 om detta material. Då Lilli Kailas speciellt begärt fynden och RAÄ har godkänt hennes förfrågan om fynden är det svårt att deaccidera dem utan att det skapar ett stort merarbete. Det är intrikat att ha ett material som Museet särskilt begärt av RAÄ och sedan låta det ligga i över 40 år därefter deaccidera det. Charlotta beslutade att vi följer förslag 3.

Möjligen kan ett sorteringsprojekt ordas så att de artefakter som finns i avslagsmaterialet sorteras fram för enskilda inregistrering och fotografering.

Allt packades under samma inv nr men fynden från de olika fornlämningarna lades i plastpåsar under respektive socken. Allt packades och etiketterades som om allt var avslag trots att det även fanns enstaka skrapor, yxor, kärnor etc i materialet.

Allt registrerades in i databasen carlotta.

GSMA:190016

Glöstorps

Tuve 24

Det fanns en rapport men utan inventarienummer för Tuve 24. De katalogkort som låg i den fysiska rapporten var efter GHMs standard. Materialet har sorterat och registrerades i Carlotta.

Metallen ska gås igenom av konservator och eventuellt utsorteras. Jessica Lindewall har besiktigat järnföremålen och sorterat ut fyra för att de var allt för korroderade även lerklining och kol sorterades ut. Har skrivet ett dokument inför utsortering/gallring. Frågan är om det bör till ett ordentligt gallringsbeslut då materialet bör vara fyndfördelat till GAM även ifall materialet inte ingått i samlingarna. Det är trots allt utgrävt av arkeologer från GAM.

Utsortering av material samt dokumentation av dem har dock inte deacciderats i väntan på policy.

GSMA:180037

Låda med keramik från Ekehögen

Keramik samt jordprov från gravfältet Ekehögen i Halland stod i en låda. Packmaterialet runt keramiken bestod bland annat av en tidning daterad 1989-11-20. Har det varit utlånat eller utställt?

Keramiken märktes och registreras i databasen samt ställdes på plats. Det fanns jordprov i ett kuvert samt en keramikskärva med ett bladavtryck. De har bytt inventarienummer under tiden de varit undanställda till GSMA:120007.

GAM:17513:5

GAM:17513:9

GAM:17513:12

GAM:17513:13

GAM:17513:15

GAM:17513:17

GAM:17513:18

En låda med flintavslag

På en lapp står det att det är från en utställning VF 209, GAM:49281 från M17 F76-79, 450-451, 458-459, 473-474, 486-487. Registrerades i databasen plockades över i plastpåse märktes upp och lades på plats.

GAM:49281

Torslanda Österröd

Torslanda 198A GAM:49525, Fyndrapport 1982

Oslagen råflinta, slagen flinta, flintavslag, sten i bergart, sten i kvarts, splitter samt en påse jord. De upptar tio träbackar och 341 askar med flera föremål i varje ask.

Massmaterialet är från den arkeologiska utgrävningen av fornlämningen Torslanda 198A som utfördes 1981. GAM:49525.

Två studerande skrev ett kapitel i den arkeologiska rapporten utifrån det aktuella materialet. Syftet med insamlingen av fyndmaterialet var att spåra specialiseringen i redskapstillverkningen.

Materialet tolkas som massmaterialet som skulle kasseras efter sortering. Katalogkorten redovisar det fyndmaterial som valts att sparas till samlingarna. Det aktuella massmaterialet finns inte registrerat på katalogkorten, vilket därmed kan tolkas som bortvalt. Därtill är materialet inte iordninggjort för magasinering. På katalogkortet står "Övrig flinta är kasserad" Av oklar anledning har materialet inte kasserats i samband med rapportarbetet. Se pdf deaccideeringsbeslut Dnr 0048/20 beslut av Sektorchef

GAM:49525

Alins fynd från Kattegatts botten

Jägerskiölds expedition

"Den 21/7 1933 åtföljde jag Jägerskiölds undersökningsexpedition i Kattegatt. Vi gingo ut från Glommens fiskeläge. Strax norr om Anholt gjordes maskin på 30 ms djup. Botten utgjordes av morän. Med skrapan eller ringtrålen följde med en mängd grus och stenar. Bland dessa utplockats bifogat flintmaterial. 1. Block med tydliga avpallningsärr 2. Skärva med avpallningsärr och skrapegg. 3. Ett par flintskärvor"

Eftersom detta material har samlats på 1930-talet av Johan Alin och där historieskrivningen kring vem och hur dessa föremål samlades in är av vikt snarare än vad som samlades in har fynden som fiskades upp sparats. Insamling av fynd styrs idag främst för att beforskas. Vid ett insamlande idag hade den bit skiffer, bit bergart, en kvartslikande bit samt en kvartsit kasserats i samband med sorteringen. Då detta material kan ses som ett historiskt pedagogiskt material snarare än ett vetenskapligt (även ifall

materialet kan beforskas utifrån framförallt den topografiska plats som det samlades in ifrån) samlas det in i sin helhet.

Skrevs in sorteringsdatabasen i access för etiketter och sedan i carlotta.

GSMA:200005

Västergötland Örsås sn Röstorp

Ben i burkar samt tre påsar kol och två keramikbitar. Förmodligen från Göteborgs universitets förundersökning, åren 1991, 1994, 1997 och 1998. Hur har det kommit till Göteborgs stadsmuseums samlingar? Troligtvis har de varit blandade med Styrsofynden. Hittade brända ben som hör till grävningen i SHMs databas SHM Id 35042. nr. Pratad med Katarina Streiffert studierektor hon menade att kommunikation kring dessa ska skickas till chefen Helen Whittaker eller Tony Axelsson

Angående fyndmaterial från fornlämning Örsås 291:1 RAÄ

Ett material från institutionens undersökning av Örsås 291:1 Västergötland, 1991-1998 har av okänd anledning och vid okänt tillfälle, förmodligen i samband med att annat fyndmaterial överlämnats till Göteborgs stadsmuseum.

Fornlämningen ligger utanför Göteborgs stadsmuseums fyndtilldelningsområde.

Materialet består av 17 burkar bränt ben, två skärvor keramik samt några påsar kol.

Delar av fynd från den aktuella fornlämningen finns enligt uppgift kvar på universitetet.

Delar av materialet från institutionens grävningar från Örsås 291 är fyndfördelade till Statens historiska museum och har fått beteckningen SHM 35042.

Fyndmaterialet kommer att överlämnas till institutionen efter överenskommen tid.

Skickades till universitetet 2022-06-13

Dnr 0419/22

Back med blandat material från Bua Västra Frölunda 185 och Askim 7

Blandat material från Bua sökte i arkivhandlingarna.

Ett hundben från Bua lades tillbaka liksom ytterligare några föremål.

GAM:84424:673

Askim 7

Fyndmaterial från seminariegrävningen 1982-83. Registrerade fynden i access sorteringsdatabas för att få etiketter till fyndaskarna samt överförde till databasen.

Använde det inventarier nummer som fanns i rapporten.

Följande ska gallras när gallringspolicyn är färdig GAM:49560:13,14,15,20

GAM:49560:1-42

PAP backar 4 st

Enligt Johan W och Stina a är PAP ett begrepp vid databehandling av flinta bland annat med hjälp av hålkort. Mått på avslag och mätning på avslag som stämplades in på hålkorten. Statistisk beskrivning av avslagsmaterial. Projektet finns närmare presenterat i Norwegian archaeology Review i tre uppsatser. Systemet var utarbetade av Carl-Axel Moberg och Carl Kullberg i samarbete med en dataexpert. Registrerades i accessdatabas för att få etiketter. Registrerades i carlotta och packades i plastpåsar placerade på pall.

PAP söknummer 17 =VF 198

GAM:84199

Historiskt fyndmaterial i en back

Johan T tog hand om den.

Ragnhildsholmen

Fynd från grävning av Ragnhildsholmen. Eva Jönssons grävning.

Johan T tog hand om det

Björlanda 321

Arkeologiskt utgrävd 1984. Det finns rapport men fynden är inte inskrivna i accessionskatalog eller katalogkort. Accesstabell, etiketter samt överföring till databasen.

GAM:49578

Avslag från Göteborg 70 Skår

Registrerade avslagen i databasen och placerade i magasin

GAM:49059:314

Askim 16 avslag samt övrig slagen flinta

Studerade rapport och registrerade i databasen samt lade i avslagspallen.

GAM:48860:3-5

All dokumentation saknas GAM:49606

Detta inventarienummer finns inte i katalog eller i katalogkort. Det framkom information efter mycket arkivsök, ihärdighet samt ren tur att materialet hängde samman med

Tegenby 313

GAM:49606

Kungälv fornlämning 4

2370/69 och 2560/69

Hittat en fragmentarisk rapport i arkivet. Kunde utifrån den registrerat fynden.

Arkivhandlingarna såväl som fynden visade sig svårtydda. "Uddevalla museum" gjorde en utgrävning 1968.

GAM begärde fyndmaterialet då de gjorde arkeologiska undersökningar på fornlämningen intill 1962? Det står i arkivet "DNR 69/92. "GAM erhöll fyndfördelningsbesked redan 1986.11.27 men vi har tydligen ännu ej erhållit fynden trots påminnelser. (Endast fornl. Kungälv 4 inneh. Fynd!) JE.S 1992.0225"

Sorterades i accessorteringstabell, etiketterade och fördes över till databasen. Packades och ställdes på plats.

GSMA:190001

Kungälv 1

Hittat en rapport från Kungälv 1 som uppgav att "Uddevalla museum" gjort arkeologiska utgrävningar på platsen. Rapporten var tunn. Fyndtabell undermålig med blandat material även kvarts.1968. GAM har begärt fyndmaterialet då de grävde fornlämningen intill 1962?. Registrerade i en accessorteringstabell, etiketterade samt förde över i databasen. Placerade i magasin.

GSMA:190002

Torslanda 138

En VA-grävning. Fanns ingen rapport men en fyndregistreringsblankett med anteckningar samt en karta. Sorterades, skapade etiketter och registrerade.

GSMA:190010

Torslanda 133

PM angående schaktningskontroll av fornlämning. Sortering, etikettering registrering, inplockning i magasin.

GSMA:200007

Järnyxa

Hittade en järnyxa i en back där en uttagningslapp informerade att den var uttagen för konservering 1987. Det hade uppenbarligen inte skett någon konservering då yxan var i mycket dåligt skick och sönderbruten av rost. Tanken var att deaccidera den men då den utgjorde en del av ett vendeltida metallfynd sparas yxan för provtagning. Läggs in i klimatskåpet efter diskussion med konservator, arkeologkollegor och arkivinformatör.

GAM:47499

Järnyxa

Föreslagen för deaccidering men kommer att läggas in i klimatskåpet. Diskussion med konservator och arkeologgrupp samt arkivsök.

GAM:49303

Bös från Bua Västergård

Två lådor från Bua Västergård stod i en back de hade beteckningen F 292 och F129d (ej med i rapporten) på lådlocken. Den ena innehöll ben och grus vilket lades i en plastpåse. Den andra innehöll jord och övrig flinta samt något enstaka avslag. Letade upp i katalogkort vad det var och i rapport. F 129 d finns inte dokumenterad och innehåller jord, naturlig flinta, övrigt slagen och enstaka avslag. Finns en lapp i där det står "för infraröd fotografering". Då Göteborgs stadsmuseum inte tar emot jordprover gallrades det som den borde ha gjorts efter sorteringen. Ben lades in i samlingarna.

GAM:84424:1174, 442

Material inlämnat av privatpersoner

Lou Schmitt

En privatsamlare arkeolog som inte varit knuten till något museum har samlat och givet mycket artefakter från Bohuslän främst Orust västra Hd till Göteborgs Arkeologiska Museum. Det plockade fyndmaterialet har lämnats både till Bohusläns Museum såväl som till Göteborgs Arkeologiska museum. Emellanåt har fynd från samma fyndplats giviet till de två museerna. Det är oklart varför material från Orust accepterades av GAM då det i många av de givna materialen inte finns koppling till samlingarna.

Fyndmaterialet som togs emot har heller inte anmälts in till RAÄ som grund för en fornlämning.

Flera av fyndmaterial kommer att deccideras från Göteborgs stadsmuseum och överförs till Bohusläns museum. Framförallt de fyndmaterial där RAÄ uppger att Bohusläns museum har fynden.

Se beslut av Sektorchef pdf

Material bestående av en påse övrigt slagenflinta inlämnat för registrering 1987. Ett material som är inlämnat för registrering är inte en gåva. Det är enbart inlämnat för påseende. Skickas tillbaka till privatpersonen 2021-01-20. Se dnr 082/21

GSMA:200053

Tegeneby 313
GSMA:1900020

Tegneby 205
GSMA:200012

Rödbo 38 Göddered
GSMA:190019

Tegneby 313
Lunden II
Amsås
GSMA:190020

Kastellegården
GSMA:200021

Ytterby 195
GSMA:200022

Ytterby 139
GSMA:200023

Ytterby 55
Kastellegården

GSMA:200024

Ytterby 55
Kastellegården
GSMA:200025

Tegeneby 205
GSMA:200026

Tegneby 236
GSMA:200027

Skepplanda
GSMA:200048

Tegneby 459
GSMA:200050

Morlanda 43
GSMA:200051

Tegneby 419
GSMA:200053

Carl-Axel Högbergs dödsbo.

Carl-Axel Högberg en samlare som dokumenterade och samlad in material omkring 1931–1934 i Göteborgs trakten.

Fynden är från en rad kända stenålderslokaler i Göteborgsområdet. Till fynden finns en förteckning över de kända platserna, benämning av fynden och datum för insamlingen. Materialet är funnet i samband med bouppteckningen efter C A Högberg 1988 och skänkt av hans änka. Fyndmaterialet är omsorterat efter sorteringsschemat. Det innebär att Högbergs definition av artefakterna i förteckningen inte alltid stämmer överens med bedömningen av dem 2019. Se diskussion om hur Göteborgs stadsmuseum förhåller sig till plockade fynd på fornlämningar idag.

GSMA:190011

Rickard Svanström Göteborg 15

Skolpojke lämnade fynd till Gam 1987.

GSMA:190013

Håkan Magnevik lämnade in en påse med fynd 1990-06-20

Yxorna är funna för flera år sedan (skrivet 1990) vid uppröjning av tomten där upphittaren byggt en sommarstuga. Yxorna låg med flintan i en klyfta mot berget som stupar brant ned mot östra sidan av tomten. Klyftan var fylld med stora stenar. Möjligtvis är detta rester efter en röjning för en liten odling på platsen eller efter ett torp. Vid 1920-talet tillvaratogs fynd som nu finns på SHM. Åke Fredsjö samlade fynd från plöjd åker på fastigheten Skälebacken som finns i GSM. En fyndregistreringsblankett.

Sorteringsdatabas, registrerade i carlotta. Ställdes på plats.

GSMA:200028

Tuve 110

Arkeolog Johan Wigforss har taget emot en halv flintskära för registrering. Oklart vilket år men förmodligen på 1980-talet. Personen som lämnade in den ville att fyndet lämnades åter något som inte skedde. Oklart hur länge sedan skäran lämnades in. På lappen som står personens namn och adress. Givaren är död annars hade skäran lämnats tillbaka.

GSMA:200008

Säve 122

Materialet har stått många år utan att det tagets om hand. Det finns i stort ingen mer information än vem som skänkt det och en markering på kartan var det är hittat.

GSMA:200009

Säve 338

Materialet har stått många år utan att det tagets om hand. Det finns i stort ingen mer information än vem som skänkt det och markering på kartan var det är hittat.

GSMA:200010

Fågelben från Rottjärnslid

Tre påsar från Naturhistoriska som måste ha legat bortlagda under decennier. Enligt uppgifter skulle de ha gallrats efter genomgång. De har dock skrivets in nu då det finns en forskare som har specialintresse för fågelbenen från Rottjärnslid.

GAM:84152:63

Svarteborg, Sandvik

En påse keramik skärvor, två påsar brända ben samt två påsar kol. Enligt rapporten ska det finnas ett ihopsatt keramikkarl. Det finns ett foto från 1954. Kan det möjligen vara på Bohuslänsmuseum? Ja – Bohusläns museum har keramikkarlet. Bör keramikskärvorna överföras?

Trodde först att det hörde samman med GAM:46271

GSMA:200013

Näset

I en kartong finns två askar med en omslagen flintyxa, spånspilspetsar, spån och avslag. Det finns ingen mottagningsblankett till materialet. Kan det ändå betraktas som förvärvat?

Västra Frölunda 308

En karta samt en handskriven lapp ”Källvikvägen 16 sommarbost. Jan -Erik Johnsson (Rymdvågsg 8 V Frölunda) Överlämnas till museet som gåva 2 spån 1 kärna 2 avslag funnet i trädgården. Det finns även en lapp där det står ”Båda askarna i sammanblandad back.” Det är alltså ett sammanblandat material från Västra Frölunda 308 och annan oidentifierad plats. Det går inte avgöra vilka spån, avslag och kärna som inlämnats från Västra Frölunda i materialet.

Yxan, spånspilspetsar och spån blir rekvisita, pedagogiskt material eller referensmaterial. Övrigt kasseras utan mer dokumentation än denna notering något dom borde ha gjort i samband med att lappen om samblandningen skrevs.

Rörvik

Fågelben? Från Rörvik låg i 4 påsar. De har beteckningen B9, F3i, K 5 och 13i. Det finns inte någon förteckning som återspeglar dessa beteckningar. Genomgång av arkiv, katalogkort, accessionskatalog och de embryon till rapporter som finns.

Lägger påsarna i slutet av Rörviksmaterialet

Skapade en post för grävningen

GSMA:200014

Valtersberg

En påse med brända ben som förmodligen varit utlånade till institutionen eftersom den låg med annat material.

GAM:48231

Askim 7

Okänt när och varför Berntsson, Berit Hall och Johan Wigforss tillvaratog brända ben, keramik, samt flintavslag och kol från gravfältet. På kartan som låg med materialet i en back har ett område markerats med blyerts. Oklart om det är det streckade området som fynden samlats in ifrån. Frågade Johan W om varifrån fynden tillvaratagits men han kom inte ihåg det. Det bör ha varit långt över 20 år sedan vilket kan förklara de vaga minnena av händelsen. Materialet har förmodligen stått sedan flytten 1996.

GSMA:200006

Göteborg Norra Gubberogatan

En pappåse med polleprover från platsen där renhorn hittats. Alin samlade in pollenproverna 1941. Platsen är nu helt bebyggd med vägar. Kontakt med Naturhistoriska museet som har renhornet och dokumentation. Frågan är om de vill ha pollenproverna eller om de vill skänka renhornet? Registrerade materialet i väntan på hur det ska hanteras.

GSMA:210002

RAÄ inventering 1977

Fornminnesinventering för Ekonomisk karta över Sverige påbörjades 1938 efter ett riksdagsbeslut och pågick till 1977. I samband med utgivandet av den ekonomiska kartan, som enligt ett riksdagsbeslut skulle redovisa fornlämningar så fullständigt som möjligt fick Riksantikvarieämbete i uppdrag att genomföra inventeringar i hela landet

De aktuella föremålen härrör från Riksantikvarieämbetets fornminnesinventering 1970–1977 för den ekonomiska kartan. Inventeringen fokuserade på fornlämningar utan synliga anläggningar eller säkert begränsningsbar utsträckning ovan mark. Först under 1970-talet gavs kartografiska möjligheter att redovisa fornlämningar utan synlig begränsning på den ekonomiska kartan. I första hand gällde det stenåldersboplatser. Vid tidigare fornminnesinventeringar koncentrerades arbetet framförallt på förhistoriska anläggningar och särskilt gravar. I samband med inventeringen tillvaratogs boplatismaterial av i första handslagen flinta i form av tillverkningsavfall. Eftersom fyndmaterialet var det enda synliga bevis på fornlämningslokalen insamlades fynd genom ytplockning.

Museichef Lili Kaelas anhöll 1983-06-10 om att få fyndtilldelning av materialet från 727 fyndlokaler i Bohuslän insamlade i samband med RAÄs inventering 1970-77.

Motiveringen för anhållan var att materialet samlats in på samma sätt som år 1916-23 i och med Göteborgsinventeringen och att detta materialet redan ingår i samlingarna.

Vidare menade hon att: ”Det materialet som kommer från nyupptäckta platser kompletteras på ett värdefullt sätt det rikhaltiga boplatismaterialet från Västsverige som GAM förfogar över.” Ur forskningssynpunkt sågs det som mycket värdefullt att det var en institution som hade översikt över ett områdes förhistoria.

Museichef Lili Kaelas anhöll 1983-06-10 om att få fyndtilldelning av materialet från 727 fyndlokaler i Bohuslän insamlade i samband med RAÄs inventering 1970-77.

Motiveringen för anhållan var att materialet samlats in på samma sätt som 1916-23 i och med Göteborgsinventeringen och att det materialet redan ingick i samlingarna. Vidare

menade Lili Kaelas att: ”Det materialet som kommer från nyupptäckta platser kompletteras på ett värdefullt sätt det rikhaltiga boplatismaterialet från Västsverige som GAM förfogar över.” Ur forskningssynpunkt sågs det som mycket värdefullt att det var en institution som hade översikt över ett områdes förhistoria.

Eftersom fyndmaterialet var det enda synliga bevis på fornlämningslokalen insamlades fynd genom ytplockning. Fyndmaterialet som samlades in består till övervägande del av avslag. Det förekommer dock kärnor, skrapor, spån, yxor och andra redskap som inte sorterats ut ifrån massmaterialet.

Detta fyndmaterial har fyndtilldelats museet alltså går det inte att gallra utan att dokumentera och analysera.

Det är viktigt att tänka på museets trovärdighet i hanteringen av föremål. Det är inte trovärdigt att ha haft ett begärt fyndmaterial som inte varit tillgängligt i över 40 år på museet och sedan deaccidera det..

Vilka åtgärder kan/ska tas?

1. Ska materialet gallras? GSM ska tillförsäkra att all gallring sker på ett sätt som inte kan leda till att allmänhetens förtroende för myndigheten äventyras. Enligt Icoms regler.
Fördelar: Det är en lösning som inte kräver magasinsutrymme. Nackdelar: En solid förklaring till varför Lili Kaelas begäran inte längre är aktuell. Vilka förutsättningar har förändrats, vilka faktorer har reviderats? Allt som gallras ska dokumenteras innan gallring, tidsåtgången.
2. Ska materialet registreras in som unika poster per fornlämningsnummer dvs drygt 446 poster? Fördelar: allt blir sökbart och tillgängligt för forskning. Även de yxor och skrapor kommer att registreras in och fotas. Nackdelar: tidsåtgången
3. Ska materialet läggas under ett inv nr och registreras in som en post i databasen men sökbart då fornlämningsnumren kommer att finnas med i posten. Fördelar: Det går snabbt och är någorlunda sökbart. Det blir en ingång för forskare i materialet Nackdelar: Artefakterna blir inte sökbara.

Möte med Charlotta 2019-01-29 om detta material. Besiktigade fynden vid mötet och diskuterade de olika alternativen som finns. Charlotta ställde frågor och förhörde sig om det går att de accedera. Det insamlades under en tid där RAÄ ägde fynden och skulle något de accederat skulle det upp för beslut till RAÄ.

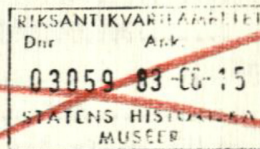
Charlotta beslutade att vi följer förslag 3.

Möjligen kan ett sorteringsprojekt ordas så att de artefakter som finns i avlagsmaterialet sorteras fram för enskilda inregistrering och fotografering.

Göteborg 1983-06-10

Dnr 170/83

Riksantikvarieämbetet
Box 5405

114 04 STOCKHOLM

Anhållan om fyndtilldelning av materialet från 727 fyndlokaler i Bohuslän, insamlat i samband med Raä:s inventering 1970-77

Göteborgs arkeologiska museum anhåller härmed om tilldelning av fynden från rubr insamling.

Motivering för anhållan

Materialet har insamlats på i stort sett samma sätt som skedde i GAM:s regi i samband med den s k Göteborgsinventeringen 1916-23. Materialet från den inventeringen ingår i GAM:s samlingar. Då det aktuella materialet delvis kommer från platser som lokaliserades under Göteborgsinventeringen, borde det sammanföras med tidigare fynd.

Det material som kommer från nyupptäckta platser kompletterar på ett värdefullt sätt det rikhaltiga boplatismaterial från Västsverige som GAM förfogar över. Vi anser det också viktigt, att materialet från Raä:s Bohuslänsinventering hålls samman med den tidigare inventeringens resultat.

Ur forskningssynpunkt är det värdefullt att så stor översikt som möjligt över området förhistoria skapas vid en institution. GAM:s arkiv och samlingar utgör goda förutsättningar för detta.

På musei vägnar

Lili Kaelas
Lili Kaelas
Museichef

1983.10.10 beslöt *SAM*

lista nr .....
Lägger till 4518/78

83: 5-17

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM

I

Göteborgs stad

Omr 23

Janneberg 23: S 17

63980/12695

Teckningar finns

Dnr 828/66

i arkivet.

Inv.nr 84199

- G 4 : 1 Avslag m. bearb. grå flinta, 5,4 cm.
- G 5 : 2 Avslag m. bearb. gråbrun flinta, 3,6 cm.
- T 2 : 3 Avslag m. bearb. gråbrun flinta, 4,7 cm.
- T 3 : 4 Skivskrapa, grå flinta, 4,3 cm.
- " : 5 Avslag m. bearb. 3 st, grå flinta, 2,7-4 cm.
- T 4 : 6 Avslag m. bearb. gråbrun flinta, 2,1.
- " : 7 Krukskärva, 1,3 cm.
- T 5 : 8 Avslag m. bearb. 3 st, grå flinta, 1,4-3,7 cm.

Schakt I, V-grop 1 A

:9 Spånpilspets med tånge, gråbrun flinta, 5,8 cm.

:10 Krukskärva, 2,6 cm.

V-grop 3 A

:11 Spånskrapa, gråbrun flinta, 2,9 cm.

Schakt II, V-grop 1 B

:12 Avslag m. bearb. 2 st, ljusgrå flinta, 3,7-4,5 cm.

Schakt I

:13 Skivskrapor, 2 st, varav 1 st skedformig. ljusgrå och grå flinta, 2,8-6,3 cm.

V:A FROLUNDA 198

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM

Dnr 258/85

Riksantikvarieämbetet
Kpf
Box 5405
114 84 STOCKHOLM

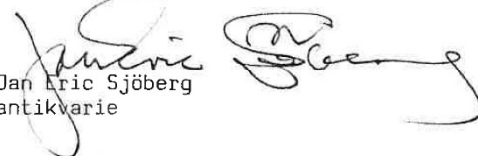
85.10.31

Göteborgs arkeologiska museum hemställer härmed om att fynden från Raä/UV-Västs undersökning av fornlämning nr 179:3 Värö sn, Halland, måtte vid fyndfördelningen tillföras museets samlingar.

MOTIVERING:

Värö sn nr 179:3 ingår i ett fornlämningskomplex om tre anläggningar. Fynden från 179:1, som undersökts tidigare, tillfördes GAM 1973. Dessa fynd har utgjort underlag för en studie om keramiskt hantverk under bronsålder, som framlades vid Institutionen för arkeologi vid Göteborgs Universitet hösten 1983. Arkeologiska museet anser det av denna anledning vara värdefullt att hålla samman samtliga fynd från fornlämningskomplexet Värö sn nr 179.

Enligt uppdrag

Jan Eric Sjöberg
antikvarie

86	Sand, Sandhølet	✓	1868	1931	Flint, Fein				
87	"	"	"	"	do				
88	"	"	"	"	do				
89	"	"	"	"	do				
90	"	"	"	"	do				
91	"	"	"	"	do				
92	"	"	"	"	do				
93	"	"	"	"	Flint, Fein				
94	"	"	"	"	Flint, Fein				
95	"	"	"	"	do				
96	"	"	"	"	do				
97	"	"	"	"	Flint, Fein				
98	"	"	"	"	Flint, Fein or Flint				
99	"	"	"	"	do				
100	"	"	"	"	do				
101	"	"	"	"	do				
102	"	"	"	"	Flint, Fein (spindelkniv?)				
103	"	"	"	"	Flint, Fein				
104	"	"	"	"	do				
105	"	"	"	"	do				
106	"	"	"	"	do				
107	"	"	"	"	do				
108	"	"	"	"	do				
109	"	"	"	"	do				
110	"	"	"	"	Flint, Fein, m. spindelkniv form				
111	"	"	"	"	do				
112	"	"	"	"	do				
113	"	"	"	"	do				
114	"	"	"	"	do				
115	"	"	"	"	do				
116	"	"	"	"	do				
117	"	"	"	"	do				
118	"	"	"	"	do				
119	"	"	"	"	do				
120	"	"	"	"	do				
121	"	"	"	"	do				
122	"	"	"	"	do				
123	"	"	"	"	do				
124	"	"	"	"	do				
125	"	"	"	"	do				
126	"	"	"	"	do				
127	"	"	"	"	do				
128	"	"	"	"	do				
129	"	"	"	"	do				
130	"	"	"	"	do				
131	"	"	"	"	do				
132	"	"	"	"	do				
133	"	"	"	"	do				
134	"	"	"	"	do				
135	"	"	"	"	do				
136	"	"	"	"	do				
137	"	"	"	"	Flint, Fein, Fein				
138	"	"	"	"	Flint, Fein, Fein				
139	"	"	"	"	Flint, Fein				
140	"	"	"	"	Flint, Fein				
141	"	"	"	"	Flint, Fein				
142	"	"	"	"	Flint, Fein				
143	"	"	"	"	Flint, Fein				
144	"	"	"	"	Flint, Fein				
145	"	"	"	"	Flint, Fein				
146	"	"	"	"	Flint, Fein				
147	"	"	"	"	Flint, Fein				
148	"	"	"	"	Flint, Fein				
149	"	"	"	"	Flint, Fein				
150	"	"	"	"	Flint, Fein				
151	"	"	"	"	Flint, Fein				
152	"	"	"	"	Flint, Fein				
153	"	"	"	"	Flint, Fein				
154	"	"	"	"	Flint, Fein				
155	"	"	"	"	Flint, Fein				
156	"	"	"	"	Flint, Fein				
157	"	"	"	"	Flint, Fein				
158	"	"	"	"	Flint, Fein				
159	"	"	"	"	Flint, Fein				
160	"	"	"	"	Flint, Fein				
161	"	"	"	"	Flint, Fein				
162	"	"	"	"	Flint, Fein				
163	"	"	"	"	Flint, Fein				
164	"	"	"	"	Flint, Fein				
165	"	"	"	"	Flint, Fein				
166	"	"	"	"	Flint, Fein				
167	"	"	"	"	Flint, Fein				
168	"	"	"	"	Flint, Fein				
169	"	"	"	"	Flint, Fein				
170	"	"	"	"	Flint, Fein				

Flint, Fein

Sand, Sandhølet

Flint, Fein

Flint, Fein

Flint, Fein

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM

Göteborg
Torslanda 198 A
Bopl ästå o ystå/äbrå

Inv.nr 49525

- :1 Kol, ? g, ruta 105/198, profil, lager 1
- :2 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 85 g, ruta 107/198, lager 1 D
- :3 Skrapa, flinta, 1 st, 72 g, ruta 107/198, lager 2 A
- :4 Knacksten, flinta, 1 st, 413 g, ruta 107/198, lager 2 D
- :5 Kol, ? g, ruta 108/198, lager 1
- :6 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 43 g, ruta 108/198, lager 2 D
- :7 Keramik, 16 g, ruta 108/198, lager 2
- :8 Bränd lera, 6 g, ruta 102/199, lager 0
- :9 Knacksten, bergart, 1 st, 150 g, ruta 102/199, lager 1 D
- :10 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 12 g, ruta 103/199, lager 0 D
- :11 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 140 g, ruta 103/199, lager 1 D
- :12 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 9 g, ruta 104/199, lager 1 B
- :13 Övrig kärna, flinta, 1 st, 108 g, ruta 105/199, lager 2 A
- :14 Skrapa, flinta, 1 st, 60 g, ruta 106/199, lager 1 B
- :15 Knacksten, flinta, 1 st, 320 g, ruta 106/199, lager 2 A
- :16 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 94 g, ruta 107/199, lager 2 D
- :17 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 11 g, ruta 108/199, lager 1 C

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM

Inv.nr 49525

- :18 Övrig kärna m plattform, flinta, 1 st, 286 g, ruta 108/199, lager 2 D
- :19 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 33 g, ruta 102/200, lager 0 B
- :20 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 82 g, ruta 102/200, lager 1 A
- :21 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 54 g, ruta 102/200, lager 1 C
- :22 Keramik, 3 g, ruta 102/200, lager 1
- :23 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 14 g, ruta 103/200, lager 0 A
- :24 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 123 g, ruta 103/200, lager 0 B
- :25 Keramik, 4 g, ruta 103/200, lager 1
- :26 Övrig kärna, flinta, 1 st, 52 g, ruta 103/200, lager 2 D
- :27 Keramik, 4 g, ruta 103/200, lager 2
- :28 Keramik, 9 g, ruta 104/200, lager 1
- :29 Keramik, 6 g, ruta 104/200, lager 2
- :30 Knacksten, bergart, 1 st, 178 g, ruta 105/200, lager 0 C
- :31 Övrig kärna, flinta, 1 st, 235 g, ruta 105/200, lager 0 D
- :32 Keramik, 2 g, ruta 105/200, lager 0
- :33 Knacksten, bergart, 1 st, 720 g, ruta 105/200, lager 2
- :34 Keramik, 3 g, ruta 105/200, lager 2
- :35 Potentiellt redskap, flinta, 1 st, 164 g, ruta 106/200, lager 1 A
- :36 Keramik, 1 g, ruta 107/200, lager 0
- :37 Keramik, 21 g, ruta 107/200, lager 2
- :38 Keramik, 2 g, ruta, 108/200, lager 0
- :39 Skrapa, flinta, 1 st, 76 g, ruta 108/200, lager 2C
- :40 Keramik, 22 g, ruta 108/200, lager 2
- :41 " 1 g, " 102/201, " 1
- :42 " 27 g, " " " 2

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM

Inv.nr 49525

- :43 Keramik, 7 g, ruta 103/201, lager 1
 :44 " 7 g, " " " 2
 :45 " 26 g, " 104/201, " 0
 :46 " 60 g, " " " 1
 :47 " 15 g, " 105/201, " 1
 :48 " 115 g, " " " 2
 :49 " 5 g, " 106/201, " 0
 :50 " 43 g, " " " 1
 :51 " 42 g, " " " 2
 :52 " 1 g, " 107/201 profil
 :53 Kol, ? g, " 107-108/201 profil
 :54 Keramik, 11 g, " 108/201, lager 1
 :55 " 10 g, " " " 2
 :56 Brända ben, 1 g, ruta 113/202, lager 0 C

rensningfynd vid avtorvning

- :57 Keramik, 3 g

TORSLANDA 198A

Övrig flinta är kasserad, men fullständig fyndlista
 finns i rapport.

Fyndrapporter 1982

Den 21/7 1933 åtföljde jag
Färskiölds undersöknings expe-
dition i Kattervattnet. Vi gick ut från
Kommunförskolan. Strax norr om
Kulhalet gjordes station på 30 meters
djup. ~~Flata~~ Bottnen utgjordes
av morän. Med theopron eller
ringboles följde med en mängd
guss och stenar. Bland dessa
utplänkades bifrysade flintmate-
rial.

1. Block med tydliga avspaltningssår
2. Stenar med avspaltningssår.
och theopron
3. Ett par flintskåror

Finner i Kattervattnet
about 11 m. under
på 30 m. djup.
Färskiölds expe-
den 21/7 1933
Blanc